

Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych podczas opiniowania „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028” wraz z „Planem Inwestycyjnym” z Ministerstwem Klimatu i Środowiska.

Tabela 1 Odniesienie do uwag zgłoszonych przez Ministra Klimatu i Środowiska do projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028”.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
1.				Uwaga ogólna	Projekt wymaga uzupełnienia o elementy wymagane art. 35 ust. 1 pkt 1 litera: j, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2151).	Zgodność planu ze wymaganiami ustawy z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, 1597, 1688, 1852 i 2029).	Uwzględniono.	Dodano rozdział 10 o środkach na rzecz zwalczania zaśmiecania środowiska lądowego i morskiego oraz przeciwdziałania temu zaśmiecaniu i usuwaniu wszystkich rodzajów odpadów.
2.				Uwaga ogólna	Należy wyjaśnić, czy w planie uwzględniono odpady przywożone na obszar województwa oraz odpady poddawane poszczególnym procesom odzysku i unieszkodliwiania w instalacjach położonych poza terytorium kraju.	Art. 34 ust. 1 oraz art. 36 ust. 1 pkt 1 lit. c i d ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.	Uwzględniono.	Dodano rozdział 3.4 dotyczący wywożonych i przywożonych odpadów z obszaru województwa.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
3.				Uwaga ogólna	Do przyjętego dokumentu należałoby dołączyć prognozę oddziaływania na środowisko oraz podsumowanie, o którym mowa w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r.		Uwzględniono.	Do przyjętego dokumentu zostanie dołączona prognoza oddziaływania na środowisko wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.
4.				Uwaga ogólna	Gdy mowa jest o odpadach należy określić „zbiórka” i „selektywna zbiórka” stosować pojęcia „zbieranie” i „selektywne zbieranie”.	W oficjalnych dokumentach należy stosować nazewnictwo zgodne z ustawą o odpadach.	Uwzględniono	Skorygowano nazewnictwo zgodnie z sugestią.
5.				Uwaga ogólna	Zamiast „odpady biodegradowalne” należy stosować pojęcie „odpady ulegające biodegradacji”. Ponadto należy przeanalizować, czy we wszystkich przypadkach faktycznie chodzi o odpady ulegające biodegradacji, czy też o	Należy stosować nazewnictwo zgodnie z ustawą o odpadach, w której zdefiniowano pojęcie „odpady ulegające biodegradacji”.	Uwzględniono	Przeanalizowano dokument pod kątem używanego nazewnictwa i skorygowano je w przypadku stwierdzenia nieścisłości.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					ich podzbiór, czyli bioodpady.			
6.				Uwaga ogólna	Należy uporządkować nazewnictwo dotyczące żywności. Pojęcie „marnowanie żywności” zostało zdefiniowane w ustawie o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności i zasadniczo dotyczy jednostek handlu. Jeżeli zatem chodzi o inne etapy łańcucha dostaw żywności (czyli o szersze znaczenie), to należałoby stosować pojęcie „marnotrawstwo żywności”, tak jak jest to stosowane w Krajowym planie gospodarki odpadami 2028. Ponadto należy używać pojęcia „odpady żywności” (pojęcie to jest zdefiniowane w ustawie o odpadach), a nie „odpady z żywności” czy	Należy stosować właściwe i jednoznaczne nazewnictwo.	Uwzględniono	Skorygowano nazewnictwo zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					też „odpady żywnościowe”.			
7.				Uwaga ogólna	Cały dokument należałoby zweryfikować pod kątem redakcyjnym (m.in. literówki, interpunkcja).	Oficjalne dokumenty powinny być redagowane z odpowiednią starannością, w tym pod względem językowym.	Uwzględniono.	Zweryfikowano dokument pod kątem redakcyjnym.
8.	Cały dokument			Uwaga ogólna	Rekomenduje się, aby w WPGO zawrzeć informację o: - Polityce Surowcowej Państwa - Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego oraz Rady UE w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych (tzw. rozporządzenie UE dot. surowców krytycznych – Critical Raw Material Act - CRMA) - Rozwiązaniach oraz roli odpadów zawierających surowce krytyczne	Działania ujęte w Polityce Surowcowej Państwa mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego kraju poprzez zagwarantowanie dostępu do niezbędnych surowców (krajowych oraz importowanych) zarówno obecnie, jak i w perspektywie wieloletniej, uwzględniającej zmieniające się potrzeby przyszłych pokoleń. Polityka Surowcowa Państwa zapewnia realne wsparcie działań w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym oraz porusza kwestię zapewnienia dostępu do surowców, również tych pochodzących z recyklingu tj. surowców wtórnych. Zgodnie z założeniami	Uwzględniono.	W dokumencie dodano informacje na temat niniejszych dokumentów, które określają rolę gospodarki odpadami w polityce surowcowej państwa. Stosowny akapit umieszczono w rozdziale 2.1.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Polityka Surowcowa Państwa będzie wspierać przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym. Polityka Surowcowa Państwa określa również surowce krytyczne dla Polski i podaje ich definicję jako takie surowce strategiczne, których możliwości pozyskania zarówno ze źródeł pierwotnych, jak i wtórnych są obarczone albo dużym ryzykiem, albo istnieją bardzo duże trudności ich pozyskania, a możliwości ich substytucji są niewielkie. Są to w szczególności surowce znajdujące się na liście surowców krytycznych dla UE, ale także takie surowce, które mimo występowania w dużej ilości są niemożliwe do pozyskania np. z powodu uwarunkowań		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						planistycznych, protestów społecznych itp Surowce krytyczne są to surowce niezbędne do skutecznego przeprowadzenia transformacji energetycznej i cyfrowej. Pomimo występowania złóż surowców krytycznych na terenie Polski czy też UE ich zasoby są bardzo ograniczone, a gospodarka Polski oraz UE opiera się głównie na imporcie takich surowców/półproduktów. Biorąc to pod uwagę coraz większe znaczenie ma odzysk surowców krytycznych w drodze recyklingu - surowców wtórnych np. ze zużytych baterii czy sprzętu elektronicznego. Intensyfikacja odzysku tych surowców może przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa surowcowego Polski oraz UE a także przyczynić się do rozwoju w zakresie		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						Gospodarki o obiegu zamkniętym. W maju 2024 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego oraz Rady UE w sprawie ustanowienia ram na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych (tzw. rozporządzenie UE dot. surowców krytycznych – Critical Raw Material Act - CRMA), które wskazuje na obieg zamknięty w zakresie surowców krytycznych. Rozporządzenie CRMA w rozdziale 5 "Zrównoważoność" w Sekcji 1 "Obieg zamknięty" wskazuje m.in. na : propagowanie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz większego ponownego użycia i naprawiania produktów i komponentów o znacznym potencjale odzysku surowców krytycznych; zwiększenie skali zbierania, sortowania i		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						przetwarzania odpadów o znacznym potencjale odzysku surowców krytycznych; zwiększenie wykorzystania wtórnych surowców krytycznych; zwiększenie dojrzałości technologicznej technologii recyklingu surowców krytycznych oraz propagowanie projektowania pod kątem obiegu zamkniętego; odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych. W tym samym rozdziale Rozporządzenie CRMA wskazuje również, że zapisy te można włączyć do nowych lub istniejących planów gospodarki odpadami i programów zapobiegania powstawaniu odpadów. Rola surowców krytycznych oraz Polityki Surowcowej Państwa została również podkreślona w Uchwale Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						odpadami 2028 (KPGO), gdzie wskazano rolę Polityki Surowcowej Państwa w zakresie zabezpieczenia dostępu do surowców, wsparcia gospodarki obiegu zamkniętego oraz podkreślono rolę surowców krytycznych. W KPGO podano w jakich gałęziach przemysłu mogą znaleźć się surowce krytyczne oraz podano rekomendowane działania w zakresie odpadów zawierających znaczne ilości surowców krytycznych. Biorąc pod uwagę powyższe, surowce krytyczne w dzisiejszej dobie transformacji oraz problemów geopolitycznych są najważniejszymi surowcami i należy podkreślić ich rolę oraz rolę recyklingu, który może przyczynić się do zapewnienia dostępu do tych surowców		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
9.	1	1	2.1	26	Należy poprawić użyte sformułowania „termiczne przetwarzanie” i „termicznie przetwarzającą” na „termiczne przekształcanie” i „termicznie przekształcającą”.	Uwaga redakcyjna. Należy zastosować w całym dokumencie.	Uwzględniono.	Skorygowano nazewnictwo zgodnie z sugestią.
10.	1. Streszczenie	1.1. Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028	1.1.2.1. Odpady komunalne	26	Wskazano, iż: „Od czasu powstania ostatniego Planu gospodarki odpadami w roku 2016 nastąpiła ważna zmiana w postaci zniesienia tzw. regionalizacji. Oznacza to, że obecnie jedynym kryterium wyboru przez gminę instalacji, do której trafiają odpady komunalne, jest cena przyjęcia”. Twierdzenie, iż obecnie jedynym kryterium wyboru przez gminę instalacji, do której trafiają odpady komunalne, jest cena przyjęcia, jest nieprawidłowe i wymaga korekty	Zniesienie regionalizacji nie zwalnia gminy z obowiązku wskazanego w Rozdziale 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1587), dalej zwanej: „ustawą o odpadach”, – tj. Zasady bliskości. Ustawodawca jednoznacznie wskazał w art. 20 ust. 2 ustawy o odpadach, iż: „Odpady, które nie mogą być przetworzone w miejscu ich powstania, przekazuje się, uwzględniając hierarchię sposobów postępowania z odpadami oraz najlepszą dostępną technikę, o której mowa w art. 207 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. –	Uwzględniono.	Skorygowano zapis.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					z uwzględnieniem zapisów ustawy o odpadach określonych w Rozdziale 3 – Zasada bliskości.	Prawo ochrony środowiska, lub technologię, o której mowa w art. 143 tej ustawy, do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być przetworzone". Tym samym ustawodawca zobowiązał przekazującego odpady, w tym m. in. gminy, do przekazywania odpadów do podmiotów zlokalizowanych w najbliższym miejscu wytworzenia odpadów. Powyższe miało na celu ograniczenie zarówno wpływu na środowisko samych odpadów jak i emisji spalin związanej z ich transportem do miejsc przetwarzania. Podkreślić należy również wagę stosowania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, co jest wyrażone chociażby w art.3 ust. 2 pkt 6b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Skupianie się tylko na cenie przyjęcia naraża wiele gmin na kary za brak osiągnięcia		

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu.		
11.	1	1.1	1.1.4	33	Wyjaśnienie/Poprawa następującego fragmentu „ „Selektywne zbieranie – wprowadzenie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych (w tym odpadów medycznych) wytwarzanych w gospodarstwach domowych do dnia 1 stycznia 2025 r. wraz z zapewnieniem niezanieczyszczania przez nie innych strumieni odpadów komunalnych;” Wprowadzenie selektywnej zbiórki	Zgodnie z art.3 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy zapewniają przyjmowanie w PSZOK odpadów niebezpiecznych, stanowiących odpady komunalne. Nie jest więc jasne, dlaczego zgodnie z projektowanym WPGO należałoby coś takiego wprowadzać. Zapewne chodziło o to, że poziom tej zbiórki nie jest satysfakcjonujący, a tego typu odpady umieszcza się razem ze „zwykłymi” odpadami. Należy odpowiednio przeredagować fragment. Obowiązek zbierania selektywnie tekstyliów co do zasady obowiązuje, ale	Uwzględniono.	Przeredagowano dwa pierwsze, wskazane zapisy oraz dodatkowo dodano do nich przypisy dolne wyjaśniające zagadnienie. Jeśli chodzi o zapis „Redukcja o połowę globalnej ilości marnowanej żywności per capita do 2030”, przeredagowano zapis na „Dążenie do osiągnięcia ogólnounijnego celu redukcji o połowę ilości żywności ulegającej marnotrawstwu per capita” Cel określony przez UE - 50% - na dzień sporządzania Planu nie jest obowiązujący dla Polski a ograniczenie

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					odpadów z tekstyliów od 1 stycznia 2025 roku; „ Ograniczenie ilości odpadów wytwarzanych w Polsce w stosunku do PKB; Redukcja o połowę globalnej ilości marnowanej żywności per capita, w sprzedaży detalicznej i konsumpcji oraz zmniejszenie strat z żywności w procesie produkcji i dystrybucji do 2030r. „	zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od 1 stycznia 2025 r. gminy są zobowiązane do zbierania tego typu odpadów w PSZOK. Należy odpowiednio przeredagować fragment. Cele wskazane w uwadze dotyczą Polski, zapewne jest to błąd redakcyjny, w WPGO powinny dotyczyć danego województwa. Należy odpowiednio przeredagować fragment.		marnotrawstwa żywności w tak wysokim stopniu nie jest możliwe bez wsparcia oraz ustanowienia odpowiedniego prawodawstwa na poziomie ogólnokrajowym.
12.	1	1	5	35	Należy zweryfikować następujące fragmenty „W związku z koniecznym do osiągnięcia poziomem recyklingu w kolejnych latach istniejące moce przerobowe wydają się być wystarczające, gdyż	Zapewnienie spójności przedstawianych danych.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis w celu zapewnienia spójności przedstawianych danych. Należy jednak wyjaśnić, że prognozowany spadek wartości opałowej paliw alternatywnych może

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					prognozowany strumień odpadów możliwy do skierowania do termicznego przekształcania może wynieść ponad 186 000 Mg/rok w roku 2028" oraz „Oznacza to przesłankę do pojawienia się dedykowanych instalacji termicznego przekształcania odpadów zapewniających przetworzenie ok. 120 000 Mg/rok odpadów do 2028 roku" w związku z danymi zawartymi w Tabeli 6.1.1. (str. 241), zgodnie z którymi maksymalna ilość odpadów mogąca trafić do termicznego przekształcania w 2028 r. wynosi 134 527 Mg.			spowodować zmniejszenie zdolności istniejącej cementowni do przetwarzania odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. Dlatego też przy analizach nie powinno się posługiwać maksymalnym strumieniem odpadów możliwym do przekazania do spalarni (ok. 186 000 Mg), a różnicą między tym strumieniem i prognozowanymi możliwościami cementowni w przyszłości. Jak wykazała analiza nawet po zagospodarowaniu przez CEMEX wysokokalorycznej frakcji na rynku pozostanie 118 351 Mg odpadów w 2028 roku.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
13.	1	1	6	36	Plan przewiduje realizację instalacji do przetwarzania bioodpadów - kompostowni oraz biogazowni – 27 inwestycji. W opisie brakuje podziału, ile ma być poszczególnych instalacji, np. biogazowni a ile kompostowni. Dopisanie tej informacji znacząco poprawiłoby walor informacyjny nt. planowanych inwestycji.	Zwiększenie przejrzystości planu.	Uwzględniono.	Uzupełniono zapis.
14.	3	3.1		48	Uwaga redakcyjna – ustawa o odpadach wprowadza pojęcie „hierarchia sposobów postępowania z odpadami” i należy takie sformułowanie stosować, odnosząc się do hierarchii wskazanej w art. 17 ustawy o odpadach.	Uwaga redakcyjna, dot. całego dokumentu.	Uwzględniono.	Skorygowano nazewnictwo zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
15.	3	1	1	51 52-53	W KPGO 2028 liczba ok. 4 mln Mg dotyczący ilości odpadów żywności, a nie ilości zmarnowanej żywności. Należy zweryfikować również inne zapisy, np. dotyczące sprawozdawczości do Eurostatu. Poniżej przedstawiono zweryfikowane dane nt. wytwarzanych w Polsce odpadów żywności w roku 2020, 2021 i 2022, które zostały przekazane do Eurostatu: 2020 r. produkcja podstawowa: 673.160 Mg, przetwórstwo i wytwórstwo: 787.017 Mg, sprzedaż detaliczna i inna dystrybucja żywności: 511.905 Mg,	Nie należy mieszać pojęć. Do Eurostatu przekazywane są dane nt. odpadów żywności (pojęcie to jest zdefiniowane w ustawie o odpadach), a nie nt. zmarnowanej żywności. Ilość odpadów żywności nie jest tożsama z ilością zmarnowanej żywności.	Uwzględniono	Skorygowano zapisy i dane zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					restauracje i usługi gastronomiczne: 250.756 Mg, gospodarstwa domowe: 2.275.921 Mg (łącznie: 4.498.759 Mg). 2021 r. produkcja podstawowa: 639.352 Mg, przetwórstwo i wytwórstwo: 809.287 Mg, sprzedaż detaliczna i inna dystrybucja żywności: 521.493 Mg, restauracje i usługi gastronomiczne: 249.797 Mg, gospodarstwa domowe: 2.300.626 Mg (łącznie: 4.520.555 Mg). 2022 r. produkcja podstawowa: 724.875 Mg, przetwórstwo i wytwórstwo: 552.823 Mg,			

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					sprzedaż detaliczna i inna dystrybucja żywności: 474.461 Mg, restauracje i usługi gastronomiczne: 264.546 Mg, gospodarstwa domowe: 2.528.473 Mg (łącznie: 4.545.178 Mg).			
16.	3	1	1	54	Zapewne na terenie województw działają nie tylko Banki Żywności, ale również inne organizacje, jak np. Caritas, Polski Czerwony Krzyż czy Polski Komitet Pomocy Społecznej, które przyczyniają się do zapobiegania powstawaniu odpadów żywności. Wskazane byłoby przedstawienie efektów pracy tych organizacji – ile żywności przekazano potrzebującym (np. pozyskanej z handlu), które w przeciwnym razie stałyby się odpadami.	Wskazane byłoby całościowe przedstawienie sytuacji w województwie.	Uwzględniono.	Uzupełniono zapisy.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
17.	3	2	1	56	Należy poprawić fragment: „Analizując dane z lat 2017-2021 zauważa się, że wskaźnik masy wytworzonych odpadów komunalnych na osobę w województwie lubelskich wzrastał średnio o 3,3% rocznie z poziomu 502,47 tys. Mg do poziomu 589,50 tys. Mg”.	Autor opracowania błędnie podał wartości dot. masy wytworzonych odpadów na terenie województwa, zamiast podać wartości dot. ilości odpadów wytwarzanych na mieszkańca.	Uwzględniono	Skorygowano zapis.
18.	3	2	1	56	Należy używać pojęcia „niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych” zamiast „zmieszanych odpadów komunalnych”.	Dostosowanie używanych pojęć do ustawy o odpadach. Uwaga dotyczy całego dokumentu.	Uwzględniono.	Skorygowano nazewnictwo zgodnie z sugestią.
19.	3	2	1	57	Należy wyjaśnić koncepcję zestawiania ze sobą danych dot. odpadów komunalnych z BDO z danymi GUS.	W dokumencie wskazano wyłącznie, że dane różnią się od siebie. Dane pochodzą z różnych baz, zbierane są wg innej metodyki więc nie jest jasny cel, któremu ma służyć takie porównanie.	Uwzględniono.	Dodano wyjaśnienie dlaczego przedstawiono dane z dwóch różnych źródeł (rozdział 3.2.1). Ponadto, dane GUS wykorzystano do analizy masy wytworzonych odpadów komunalnych w odniesieniu do PKB.
20.	3	2	5	75	W odniesieniu do fragmentu „Mając powyższe na uwadze	W dokumencie wskazuje się, że w celu uzyskania wymaganych poziomów	Uwzględniono.	Dodano informację na temat szacunkowej masy odpadów

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					oraz niewielkie przełożenie na ostateczny poziom recyklingu, wartość ta (kompostowanie „u źródła”) nie została finalnie uwzględniona w przeprowadzonych obliczeniach.” proponuje się dołączenie do prezentowanych obliczeń/analiz masy bioodpadów kompostowanych u źródła.	przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych niezbędne jest promowanie zagospodarowania odpadów u źródła w kompostownikach przydomowych. Wobec powyższego wydaje się zasadne, żeby uwzględnić te dane w analizach, tym bardziej, że w nowym obliczaniu osiągniętego poziomu, recykling bioodpadów będzie stanowił kluczowy element w dążeniu do tych celów. Nie można również zgodzić się ze stwierdzeniem o zawilej metodyce wliczania bioodpadów kompostowanych u źródła do osiąganego poziomu recyklingu. Sposób zaliczania bioodpadów, przy użyciu jednej z trzech możliwych metod, został opisany zarówno aktach prawa UE, jak również krajowych. Ponadto		biodegradowalnych przetworzonych „u źródła” w przydomowych kompostownikach.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						Ministerstwo przestało do wszystkich gmin pismo z informacją dot. statystowania każdej z dostępnych metod zaliczania bioodpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach do poziomu recyklingu.		
21.	3	2	5.5	104	Należy wyjaśnić następujący fragment „Niniejsze oznacza, że choć zdolności przerobowe instalacji w Chełmie są wystarczające do przetworzenia ponad 60% wytwarzanych odpadów komunalnych, to praktyka pokazuje, że trafia tam tylko nieco ponad 15% specjalnie wyselekcjonowanych odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych” w kontekście innych informacji przedstawionych na str. 104 („W roku 2022 przyjęła ona 301 658 Mg	Zapewnienie spójności przedstawianych informacji.	Częściowo uwzględniono.	Dokonano doprecyzowania niniejszego problemu. Autorzy dokumentu wskazali w niniejszej części, że choć zdolności przerobowe cementowni są na wysokim poziomie, to jedynie 15% wszystkich wytworzonych odpadów komunalnych z terenu województwa lubelskiego trafia do instalacji w postaci RDFu i preRDFu (co jest stosunkowo niską wartością). Z drugiej strony, jedynie 27,7% odpadów palnych stanowią te, które zostały dostarczone z

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					odpadów z grup: 19 12 10, 19 12 04, 19 12 12, z czego 83 624 Mg pochodziło z odpadów komunalnych z terenu województwa lubelskiego”), na str. 74 („Zdecydowana większość wytworzonych odpadów 19 12 12 i 19 12 10 z terenu województwa lubelskiego zostało przetworzonych przez spółkę CEMEX na potrzeby cementowni”) czy na str. 253 („W roku 2021 CEMEX przetworzył 83 624 Mg odpadów komunalnych z terenu województwa lubelskiego. Wartość ta stanowi 27,7% wszystkich przyjętych odpadów palnych”).			województwa lubelskiego. Oznacza to, że instalacja cementowni nie służy województwu lubelskiemu jako uzupełnienie systemu gospodarki odpadami, a przetwarza jedynie wybrane, wysokokaloryczne odpady w swoich procesach produkcyjnych, co może mieć wpływ na ryzyko niedotrzymania maksymalnych poziomów składowania w kolejnych latach w przypadku braku inwestycji w spalarnie odpadów.
22.	3	3.3.6.1	Ostatni akapit str. 131 i tab. 3.3.14	131-132	Należy wyjaśnić, analogicznie do wyjaśnienia w stosunku do poz. odpowiadającej kodowi 15 01 02, z czego może wynikać, że więcej	Ujednolicenie i uzupełnienie komentarza do tabeli.	Uwzględniono.	Dodano stosowny komentarz pod tabelą.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					odpadów wytworzono niż poddano przetwarzaniu.			
23.	3	3	8.1	185	Należy poprawić fragment „Zgodnie z obowiązującymi przepisami od 01.01.2023 r. wszedł w życie obowiązek selektywnego zbierania lub odbierania odpadów budowlanych i rozbiórkowych (...)”	Zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami obowiązki związane z selektywnym zbieraniem lub odbieraniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych wchodzą w życie od 1 stycznia 2025 r., w związku z czym należy poprawić przytoczony fragment.	Uwzględniono.	Skorygowano dane.
24.	3	3	8.2	194	W Tabeli 3.3.36 „Masa wytworzonych, poddanych procesom odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwionych komunalnych osadów ściekowych na terenie województwa lubelskiego w 2022 r.” w kolumnie „masa odpadów poddana termicznemu przekształceniu, Mg” w	W opinii DGO użycie zapisu w postaci „-” jest nie jednoznaczny i może być interpretowany jako „0”, podczas gdy w wierszu poniżej jest podana masa w „Mg”. Wprowadzenie tej zmiany pozwoli na uniknięcie ww. błędu interpretacyjnego.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					wierszu dotyczącym „Mg s.m.” zamiast „-” powinien być zapis „Brak danych”.			
25.	3	3	8.3	206	Należy poprawić zdanie „W województwie lubelskim w roku 2019 wytworzono ok. 201 Mg odpadów tej grupy.” na: „W województwie lubelskim w roku 2019 wytworzono ok. 201 tys. Mg odpadów tej grupy.”.	Uwaga redakcyjna.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis zgodnie z sugestią.
26.	3	3	8	207	Tabela 3.3.44 ma tytuł wprowadzający w błąd. W tabeli zawarto listę biogazowni rolniczych zlokalizowanych w woj. lubelskim, a nie listę wszystkich funkcjonujących w Polsce biogazowni rolniczych wpisanych do rejestru KOWR. Nazwa tabeli oraz akapit przed tabelą wymagają korekty redakcyjnej.	Doprecyzowanie zapisów.	Uwzględniono.	Skorygowano zapisy zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
27.	3	3	8.3	209	Należy poprawić zdanie „W województwie lubelskim wytworzono w 2022 r. 93,1 Mg odpadów z grupy 03 ulegających biodegradacji, z czego największym udział ma odpad 03 01 05.” na zdanie „W województwie lubelskim wytworzono w 2022 r. 93,1 tys. Mg odpadów z grupy 03 ulegających biodegradacji, z czego największym udział ma odpad 03 01 05.”.	Uwaga redakcyjna.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis zgodnie z sugestią.
28.	6			235 i dalsze	Należy przeredagować ten rozdział	Nie jest jasne, dlaczego w rozdziale dotyczącym kierunków działań powtarza się kierunki działań określone w KPGO 2028 dla całego kraju. W WPGO określa się kierunki właściwe dla województwa, przy uwzględnianiu kierunków określonych dla kraju. Nie wydaje się też właściwe, aby powtarzać w tym rozdziale dane z analizy	Częściowo uwzględniono.	Skorygowano zapis odnośnie kierunków działań dla województwa. Jeśli chodzi o powtarzanie danych z analizy oraz prognoz dotyczących strumieni poszczególnych rodzajów odpadów – powtórzone dane służą do obliczeń wykonanych w niniejszym rozdziale tj. do wyznaczenia

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						oraz opisywać prognozy np. dotyczące wytwarzania odpadów, możliwości przerobowych instalacji. Takie dane i analizy powinny być w poprzednich rozdziałach i stanowić bazę dla określenia celów i kierunków działań.		przepustowości instalacji istniejących oraz przewidzianych w Planie inwestycyjnym do budowy/ rozbudowy/ modernizacji w poszczególnych latach. Ich umieszczenie w przedmiotowym rozdziale ma na celu ułatwienie czytelności dokumentu oraz stworzenie swego rodzaju bazy wyjściowej do przeprowadzonej kalkulacji. Ponadto niektóre wartości, takie jak np. „maksymalna ilość odpadów mogąca trafić do termicznego przekształcania” czy „maksymalna ilość odpadów mogąca trafić na składowisko odpadów”, zostały określone tylko na potrzeby tego rozdziału. Kierunki działań w zakresie gospodarowania odpadami na terenie województwa oraz

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
								przeprowadzona analiza mocy przerobowych poszczególnych typów instalacji istniejących oraz planowanych do budowy/ rozbudowy/ modernizacji są ze sobą sprzężone tj. kierunki działań wyznaczają pewien klucz według którego wybierane są instalacje do Planu Inwestycyjnego, z kolei analiza instalacji (również tych planowanych do budowy/ rozbudowy/ modernizacji) pokazuje, gdzie jeszcze występują niedobory mocy przerobowych i na których sektorach, jeśli chodzi o inwestycje, należy skupić się w przyszłości.
29.	6	6.1.2,3		250	Z tabeli wynika, że planowane jest zwiększenie mocy przerobowych instalacji do przetwarzania bioodpadów, podczas gdy w województwie	Zapewnienie strumienia odpadów do inwestycji.	Uwzględniono.	Uszczegółowiono problem braku mocy przerobowych instalacji do tego typu odpadów.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					występuję nadwyżka mocy przerobowych tych instalacji.			
30.	6	1	2	251	Może warto rozważyć weryfikację ppkt 2.	W prognozach są podawane dane dla roku 2023, który już minął.	Częściowo uwzględniono.	W prognozach dot. odpadów komunalnych usunięto dane z roku 2023
31.	6	1	2.4	252	Należy wyjaśnić np. w podrozdziale 6.1.2.4 różnicę pomiędzy maksymalną ilością odpadów mogącą trafić do termicznego przekształcania w 2034 r. określoną w Tabeli 6.1.1. (str. 241) a maksymalnym strumieniem odpadów możliwym do przekazania do instalacji termicznego przekształcania odpadów w 2034. określonym w Tabeli 6.1.13 (str. 255) oraz wskazać, dlaczego, to szacunki dot. sposobu	Zapewnienie spójności przedstawianych informacji.	Uwzględniono.	W związku z koniecznością utrzymania odpowiednio wysokiej temperatury w procesie produkcji klinkieru cementownie nie mogą sobie pozwolić na przyjmowanie wszystkich odpadów komunalnych. Przyjmowane paliwo alternatywne charakteryzować się powinno odpowiednią kalorycznością, którą charakteryzują się jedynie wyselekcjonowane frakcje odpadów. Oznacza to problem z zagospodarowaniem

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					funkcjonowania danej instalacji, a nie obliczenia wynikające z prognozy wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie województwa, posłużyły do analizy zapotrzebowania na instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych dla województwa.			odpadów o niższej kaloryczności, które to mogłyby zostać przetworzone w dedykowanych instalacjach opartych o kotły rusztowe, gdzie nie ma konieczności osiągania temperatur rzędu 1450°C. W związku z tym w ramach niniejszego rozdziału wykonano prognozę dostępności w kolejnych latach odpadów, które z uwagi na parametry fizyko-chemiczne będą mogły znaleźć zastosowanie w produkcji klinkieru.
32.	6	1	2.4	252-256	W podrozdziale 6.1.2.4 dokonując analizy zapotrzebowania na instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów w żaden sposób nie odniesiono się do kwestii	Zapewnienie przejrzystości dokumentu.	Uwzględniono.	Skorygowano zapisy oraz w rozdziale 6.1.2.4 dodano analizę wpływu obecności spalarni w województwie na poziom składowania na tym terenie.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					związanych ze składowaniem odpadów, niemniej jednak wywnioskowano, że „obecne moce przerobowe cementowni są niewystarczające do zminimalizowania udziału składowania do wymaganych w kolejnych latach poziomów”. Należy to wyjaśnić.			
33.	6	1	2.4	252-253	Należy zweryfikować źródła podawanych danych, w szczególności dot. wartości opałowej paliw, które zostały wykorzystane do obliczenia zapotrzebowania na instalacje do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych. Uwaga dotyczy również rozdz. 3.2.6.5 (str. 104).	Wskazanie prawidłowych źródeł danych.	Uwzględniono.	Doprecyzowano źródła danych.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
34.	6	1	2.4	253	Należy zweryfikować stwierdzenie, że odpady w ilości 83 624 Mg przekształcone termicznie w spółce CEMEX w 2021 r. stanowiły odpady komunalne (z informacji przedstawionych na str. 26 i 104 wynika, że były to odpady pochodzące ze strumienia odpadów komunalnych).	Ujednolicenie informacji o strumieniu odpadów przetwarzanych we współspalarni eksploatowanej przez spółkę CEMEX.	Uwzględniono.	W dokumencie zamieniono wyrażenie „odpady komunalne” na „odpady pochodzące z przetwarzania odpadów komunalnych”.
35.	6	1	2.4	256	Należy rozszerzyć informacje zawarte w podrozdziale 6.1.2.4 o informacje o ryzyku związanym z niezapewnieniem wystarczającego strumienia odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych do instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w przyszłości (ze względu na funkcjonowanie na terenie województwa instalacji do termicznego	Możliwe zagrożenie związane z brakiem dostatecznego strumienia odpadów pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych, niezbędnego do efektywnego prowadzenia procesu w instalacjach zlokalizowanych na terenie województwa.	Uwzględniono.	Dodano zagrożenie oraz jego mitygację.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					przekształcania odpadów oraz możliwości przekazywania powstałych odpadów do instalacji do termicznego przekształcania odpadów funkcjonujących poza granicami województwa).			
36.	7	3		293	Należy skorygować poniższe zdanie w następujący sposób: „promowanie i nagradzanie przedsiębiorców, instytucji i organizacji, które w sposób znaczący przyczyniają się do walki z marnotrawstwem żywności i ograniczaniem powstawaniem strat, szczególnie tych, które mogą pochwalić się konkretnymi wynikami w tym zakresie, jak również przedsiębiorców, którzy w swoich politykach CSR (społecznej odpowiedzialności	Nie wydaje się słuszne, aby walczyć z ograniczeniem strat.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis zgodnie z sugestią.

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					biznesu) wprowadzają zapisy odnoszące się wprost do działań na rzecz ograniczania zjawiska marnotrawstwa żywności”.			
37.				294	Wobec kierunku działania (zresztą słusznego) ujętego na str. 236 należałoby sformułować odpowiedni problem na str. 115. Kierunek działania natomiast należy przełożyć na zadanie w tabeli na str. 294.	Ujęcie kierunku działania polegającego na monitorowaniu składu morfologicznego odpadów komunalnych, w tym fizycznych i chemicznych właściwości odpadów.	Uwzględniono.	Dodano pozycję 12 w tabeli: „Harmonogram realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego” (rozdział 7.3.) odnośnie zadań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. Ponadto sformułowano odpowiedni problem w punkcie 3.2.8 głównego dokumentu.
38.	7	3		295	Należy skorygować poniższe zdanie w następujący sposób: „Tworzenie organizacji o charakterze banków żywności”.	Doprecyzowanie zapisów.	Uwzględniono.	Skorygowano zapis zgodnie z sugestią.
39.	8			300	Jako jeden z celów wpisano „Redukcja o połowę globalnej ilości marnowanej żywności	Zapisy planu powinny być spójne.	Uwzględniono.	Dodano dwa wskaźniki monitoringu: masa wytworzonych odpadów żywności, masa

Lp.	Rozdział	Podrozdział	Punkt podrozdziału	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					per capita, w sprzedaży detalicznej i konsumpcji oraz zmniejszenie strat z żywności w procesie produkcji i dystrybucji do 2030r.” (wydaje się, że chodzi bardziej generalnie o marnotrawstwo żywności), ale nie planuje się monitorować realizacji tego celu (brak wskaźnika).			wytworzonych odpadów żywności w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Tabela 2 Odniesienie do uwag zgłoszonych przez Ministra Klimatu i Środowiska do projektu Planu Inwestycyjnego stanowiącego załącznik do projektu „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2028”.

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
1.	6, 16	Np. 1-11		Np. 41-42	Należy zweryfikować ujęcie poz. 1-11 w tab. 6, poz. 1 w tab. 16. Być może należałoby je przenieść do tab. 5/15 lub 10/20.	Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach pod pojęciem definicji recyklingu należy rozumieć odzysk, ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do prac ziemnych. O całkowitym spełnieniu procesu recyklingu przede wszystkim decyduje efekt końcowy procesu. Jeżeli w wyniku procesu biologicznego przekształcania odpadów będzie uzyskiwany przede wszystkim będący odpadem tzw. „kompost niespełniający wymagań”, poz. 1-11 i poz. 1 powinny znaleźć się w tab. 5/15 lub 10/20, gdyż proces taki nie powinien być zaliczany do procesów recyklingu.	Częściowo uwzględniono.	Dokonano weryfikacji ujęcia przedmiotowych instalacji w tabeli 6/16. Instalacje zamieszczone w pozycjach 1-11 w tabeli 6 oraz pozycji 1 tabela 16 są instalacjami prowadzącymi proces R3 (recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki), w wyniku, którego powstają użyteczne produkty w postaci polepszaczy glebowych. Kompostownie produkujące „kompost niespełniający wymagań” zamieszczono w tabeli 5/15. W związku z przeprowadzoną weryfikacją zapisów postanowiono pozostawić je w dotychczasowym miejscu.
2.	8		3	49	Należy zweryfikować czy kolumna 3 została wypełniona w pełnym zakresie, to jest w pełni zgodnie z przypisem 21 do wzoru planu inwestycyjnego.	Przypis 21 zakłada ujęcie w kol. 3, w przypadku wskazania współspalarni (poza typem instalacji) również jakie odpady, oprócz odpadów komunalnych	Uwzględniono.	Zgodnie z BDO dopisano do kolumny 3 następujące kody odpadów: 07 01 80, 10 01 01 10 01 02, 10 01 19

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						oraz odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych, są lub będą spalane. Zgodnie z BDO, w 2022 r. w instalacji zostały przetworzone odpady ze strumienia pn. Pozostałe, zatem może należałoby to wykazać w kol. 3.		10 01 80 oraz uzupełniono odpady z grupy 19 o dwa brakujące kody: 190207* oraz 191211*
3.	11		3	59-102	Należy skorygować nagłówek kolumny. Powinno być: Planowany rok rozpoczęcia budowy rozbudowy/modernizacji (...).	Zgodność ze wzorem planu inwestycyjnego.	Uwzględniono.	Skorygowano.
4.	11, 21	Np. 4; 21	4	Np. 60; 145	Należy uzupełnić informacje jakie rodzaje odpadów są lub będą przyjmowane odpady do naprawy w ramach przygotowania do ponownego użycia.	Wzór planu inwestycyjnego zakłada ujęcie informacji o rodzajach odpadów.	Uwzględniono.	Uzupełniono dane.
5.	Np. 11	Np. 42		Np. 81	Braki danych oraz zapisy typu: Nie określono warto uzupełnić.	Plan inwestycyjny powinien być dokumentem kompletnym.	Uwzględniono.	Uzupełniono dane.
6.	Np. 11	Np. 25	np. 4	np. 96	Należy uzupełnić informacje jakie rodzaje odpadów są lub będą przyjmowane odpady do naprawy w ramach przygotowania do ponownego użycia. Uwaga dot. również tab. 1 i 21.	Wzór planu inwestycyjnego zakłada ujęcie informacji o rodzajach odpadów.	Uwzględniono.	Uzupełniono dane.
7.	17	Np. 6, 8	9	118-128	Informacje w kol. 9 wymagają weryfikacji.	Należałoby zapewnić spójność zapisów kol. 9 ze wskazanym na str. 238 wpgo kierunkiem działań polegającym na zapewnieniu wysokiej automatyzacji linii sortowniczych w celu	Uwzględniono.	Uszczegółowiono opisy inwestycji zawartych w tabeli 17 w celu zapewnienia spójności z wskazanym kierunkiem działań.

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						maksymalizacji odzysku surowcowego.		
8.	17	1	10	118	Nie będzie możliwości finansowania nowych mocy przerobowych oraz zwiększenia przepustowości dla tego typu inwestycji dedykowanych przetwarzaniu odpadów zmieszanych czy reszkowych w perspektywie UE na lata 2021-2027 w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności. Przedmiotowe wynika wprost z art. 7 pkt. 1 lit. f) i lit. g) ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Dziennik Urzędowy UE nr L 231/60. Konieczne przeanalizowanie dokonania korekt w zakresie źródeł finansowania inwestycji w Planie zgodnie z treścią uwagi.	Brak możliwości finansowania tego typu projektów ze środków polityki spójności UE 2021-2027. Jednocześnie, należy dążyć do realizacji założeń hierarchii sposobów postępowania z odpadami – natomiast instalacje MBP oraz ITPOK przetwarzające odpady reszkowe i zmieszane nie są pożądanymi z punktu widzenia wskazanej hierarchii, co znalazło również odzwierciedlenie w przytoczonym w uwadze rozporządzeniu UE.	Częściowo uwzględniono.	Inwestycje polegające na budowie/ modernizacji instalacji MBP wynikają z zapotrzebowania województwa na tego typu instalacje. W związku z tym, proponuje się wskazanie tych inwestycji wraz z adnotacją, że mogą być one dofinansowane ze źródeł zewnętrznych. Dzięki temu inwestorzy będą mogli szukać środków na realizację inwestycji z różnych źródeł, niekoniecznie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Funduszu Spójności.
9.	19	np. 4	8	Np. 130	Należy zweryfikować zapisy.	Zwiększanie pojemności składowisk przez podwyższenie rzędnych nie otrzymuje wymaganych decyzji administracyjnych.	Częściowo uwzględniono.	Zmodyfikowano zapis w tabeli – pozostawiono jedynie zapis o rozbudowie składowiska. Zgodność inwestycji z przepisami będzie

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
						Wynika to z dotychczasowego orzecznictwa. Stanowisko to znajduje odzwierciedlenie w orzeczeniach Ministra Klimatu.		weryfikowana na etapie uzyskiwania decyzji i pozwoleń.
10.	19, 29			130-134; 182-183	Rozważenia wymaga skierowanie zamierzeń inwestycyjnych potencjalnych inwestorów w kierunku inwestycji związanych z recyklingiem oraz zapobieganiem powstawaniu odpadów, jak również innymi priorytetami w GOZ, jako działaniami bardziej pożądanymi w hierarchii sposobów postępowania z odpadami niż ich składowanie.	Składowanie znajduje się na najniższym poziomie w hierarchii sposobów postępowania z odpadami, jest najmniej pożądanym sposobem ich zagospodarowania, w związku z czym jak najmniej odpadów powinno trafiać na składowisko. W świetle orzecznictwa ministra właściwego ds. klimatu opisy inwestycji polegających na podnoszeniu rzędnych składowisk są natomiast do usunięcia/przeredagowania (w zakresie, w jakim dotyczą powiększania pojemności składowisk przez podnoszenie rzędnych składowania).	Częściowo uwzględniono.	W dokumencie głównym w rozdziale 6 podkreślono, że składowanie odpadów jest najmniej pożądanym sposobem postępowania z odpadami oraz uwypuklono, jak ważne są inwestycje pozwalające na zwiększenie oraz maksymalizację poziomów recyklingu (rozdział 7). Natomiast transformacja systemu gospodarki odpadami jest procesem długotrwałym a w wyniku przeprowadzonej analizy (rozdział 6) wykazano, że na dzień dzisiejszy, inwestycje polegające na budowie/rozbudowie składowisk odpadów są niezbędne.
11.	19	11,13,14	9	132,133	Brak możliwości finansowania inwestycji w zakresie składowania odpadów w perspektywie UE na lata 2021-2027 w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Funduszu Spójności, za wyjątkiem wymienionych w art. 7 pkt f ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU	Proszę o przeanalizowanie źródeł finansowania pod kątem zapisów art. 7 pkt f ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Dziennik Urzędowy UE nr L 231/60	Częściowo uwzględniono.	Inwestycje polegające na budowie/ modernizacji instalacji komunalnych do składowania odpadów wynikają z zapotrzebowania województwa na tego typu instalacje. W związku z tym, proponuje się wskazanie tych inwestycji wraz z adnotacją, że mogą być one

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
					EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Dziennik Urzędowy UE nr L 231/60			dofinansowane ze źródeł zewnętrznych. Dzięki temu inwestorzy będą mogli szukać środków na realizację inwestycji z różnych źródeł, niekoniecznie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego lub Funduszu Spójności.
12.	22	1-3		163	Tabela wymaga weryfikacji w kierunku przeniesienia ujętych w niej inwestycji np. do innych tabel planu inwestycyjnego lub do wpgo.	Kompostowanie nie służy zapobieganiu powstawania odpadów, stanowi natomiast metodę ich zagospodarowania.	Uwzględniono.	Przeniesiono do tabeli 30 Planu Inwestycyjnego.
13.	22	4,5,6		164	Inwestycje należy przenieść do wpgo.	Inwestycje nie służą zapobieganiu powstawaniu odpadów, a ich zbieraniu.	Uwzględniono.	Przeniesiono do tabeli 30 Planu Inwestycyjnego.
14.	23	1,2	3,8	166	Treść kol. 3 należy przenieść do kol. 8, a w kol. 8 ująć stosowny rodzaj instalacji.	Zgodność ze wzorem planu inwestycyjnego.	Uwzględniono.	Skorygowano zgodnie z sugestią.
15.	Np. 24	SUMA	Np. 3, 4	np.171	Należy uzupełnić wartości sum mocy przerobowych/mas odpadów.	Zgodność ze wzorem planu inwestycyjnego.	Częściowo uwzględniono.	Podsumowano moce przerobowe pod tabelą. Zgodnie z wzorem planu inwestycyjnego, tabela 24, 25 oraz 29 nie ma sumy mocy przerobowych/mas odpadów. (Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 23 listopada 2023 roku w sprawie sposobu i formy sporządzania planu gospodarki odpadami oraz

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
								wzoru planu inwestycyjnego (Dz. U. 2023 poz. 2574)
16.	26			177-178	Może należałoby przewidzieć w PI inwestycje dotyczące recyklingu odpadów papieru w większej mierze. Uwagę należałoby odnieść stosownie do pozostałych frakcji.	Prognozuje się dla lat 2025-2028 zbieranie i odbieranie odpadów papieru tylko selektywnie zbieranych na poziomie od 27 tys. Mg do ok. 42 tys. Mg rocznie, a pozostaje jeszcze kwestia papieru z odpadów opakowaniowych. Jednocześnie moce przerobowe do recyklingu papieru zgodnie z tab. 6 Pi wynoszą ok. 13 tys. Mg/rok.	Uwzględniono.	Na etapie tworzenia Planu Inwestycyjnego żaden z inwestorów nie zadeklarował planu budowy instalacji do recyklingu papieru i innych odpadów, które można poddać recyklingowi. W głównym dokumencie wskazano (w rozdziale 6 oraz 7) konieczność budowy takich instalacji oraz zabezpieczenia środków finansowych na przedmiotowe inwestycje.
17.	27		3, 5	179	Należy wyjaśnić zapisy kol. 3 i 5.	Planowane moce przerobowe określono na „14 tys. (9 tys.),. podczas gdy planowana masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do przetworzenia w instalacji ma wynosić 16 875 Mg/rok.	Uwzględniono.	Skorygowano dane.
18.	28		7	180	Zapisy kol. 7 wymagają weryfikacji.	Przypis 21 do wzoru planu inwestycyjnego zakłada sprecyzowanie rodzaju instalacji i ujęcie – zgodnie z nim – właściwych informacji dodatkowych.	Uwzględniono.	Skorygowano zapisy poprzez podanie rodzaju instalacji (zgodnie ze wzorem planu inwestycyjnego).
19.	30	8		188	Inwestycję należy przenieść do wpgo.	Inwestycja polega na budowie spalarni odpadów medycznych i weterynaryjnych.	Uwzględniono.	Przeniesiono zapis o instalacji do głównego dokumentu (rozdział 7.3, tabela: „Szczegółowy koszt zadań dotyczący gospodarowania odpadami innymi niż

Załącznik nr 1
do pisma znak: DŚ-I.721.2.37.2024.AWAS
z dnia 17 października 2024 r.

Lp.	Nr tabeli	Nr wiersza	Nr kolumny	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Sposób rozpatrzenia uwagi	Uzasadnienie
								komunalne w województwie lubelskim w latach 2023 – 2034”).
20.	30	9		190	Należałoby może rozważyć, czy inwestycji nie przenieść do tab. 26.		Uwzględniono.	Zgodnie z sugestią przeniesiono instalację do tabeli 26.